NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2019/2110,

annettu 9 päivänä joulukuuta 2019,

Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavasta Euroopan unionin YTPP-neuvontaoperaatiosta (EUAM RCA)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 42 artiklan 4 kohdan ja 43 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Keski-Afrikan tasavallasta 15 päivänä lokakuuta 2018 antamissaan päätelmissä neuvosto painotti, että Euroopan unionin on eri välineidensä avulla jatkettava toimiaan, joilla tätä maata autetaan pääsemään takaisin vakauden, rauhan ja kehityksen tielle ja vastataan koko Keski-Afrikan väestön toiveeseen kestävästä rauhasta ja sovinnosta.

(2) Keski-Afrikan tasavallan hallituksen ja aseellisten ryhmien välillä allekirjoitettiin 6 päivänä helmikuuta 2019 osallistava rauhan- ja sovintosopimus.

(3) Keski-Afrikan tasavallan presidentti pyysi 12 päivänä heinäkuuta 2019 unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle osoittamassaan kirjeessä, että Keski-Afrikan tasavallassa käynnistettäisiin siviilioperaatio meneillään olevan turvallisuusalan uudistuksen tukemiseksi ja maan sisäisten turvallisuusjoukkojen uudelleenorganisoinnin ja toimintavalmiuteen saattamisen edistämiseksi.

(4) Neuvosto hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2019 kriisinhallinnan toiminta-ajatuksen Keski-Afrikan tasavallassa mahdollisesti toteutettavaa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) mukaista siviilialan neuvontaoperaatiota varten.

(5) Operaatio olisi perustettava hyväksytyn kriisinhallinnan toiminta-ajatuksen mukaisesti. Etukomennuskunnan olisi tehtävä tarvittavat valmistelut, jotta operaatio voi saavuttaa alustavan operatiivisen toimintakykynsä. Neuvoston olisi käynnistettävä operaatio viimeistään keväällä 2020, jos edellytykset täyttyvät.

(6) Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) olisi neuvoston ja korkean edustajan alaisuudessa huolehdittava operaation poliittisesta valvonnasta, annettava sille strategista ohjausta ja tehtävä asiaankuuluvat päätökset Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 38 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

(7) Valvontavoimavara olisi aktivoitava operaatiota varten.

(8) Tämä operaatio toteutetaan tilanteessa, joka saattaa huonontua ja joka voi haitata SEU 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Operaatio

Unioni perustaa turvallisuusalan uudistusta tukevan Euroopan unionin siviilialan YTPP-neuvontaoperaation Keski-Afrikan tasavallassa (EUAM RCA).

2 artikla

Toimeksianto

1. EUAM RCA:n strategisina tavoitteina on

a) tukea sääntöihin perustuvien hallinto- ja hallinnointivalmiuksien kehittämistä Keski-Afrikan tasavallan sisäasiain- ja yleisen turvallisuuden ministeriössä kaikkien asiaankuuluvien suunnitteluluokkien muotoilussa, täytäntöönpanossa, kehittämisessä ja seurannassa;

b) tukea Keski-Afrikan tasavallan sisäisten turvallisuusjoukkojen kestävää muutosta ja niiden tehokasta operatiivista toimintaa ja toimintavalmiuteen saattamista;

c) avustaa yhdennetyn tuen kehittämisessä Keski-Afrikan tasavallan sisäisille turvallisuusjoukoille tiiviin koordinoinnin avulla, varmistaen toiminnan yhtenäisyys ja toimien täydentävyys asiaankuuluvien toimijoiden kanssa;

d) laatia kattava tilannekuva erityisten analyyttisten valmiuksien avulla, myös strategisen viestinnän ja politiikan ja turvallisuustilanteen kehityksen kaltaisilla aloilla.

2. Näiden tavoitteitten saavuttamiseksi EUAM RCA noudattaa neuvoston 21 päivänä marraskuuta 2019 hyväksymää kriisinhallinnan toiminta-ajatusta ja operatiivisia suunnitteluasiakirjoja. Vaiheittaisen, skaalautuvan ja modulaarisen lähestymistavan mukaisesti EUAM RCA antaa strategisen tason neuvoja Keski-Afrikan tasavallan sisäasiain- ja yleisen turvallisuuden ministeriölle ja sisäisille turvallisuusjoukoille tukeakseen niiden kestävää muuttamista yhtenäisemmäksi turvallisuuden tuottajaksi, joka toimii kansallisessa hallinnassa ja tiiviissä yhteistyössä Keski-Afrikan tasavallassa olevan EU:n edustuston, EUTM RCA:n ([1]), MINUSCAn, UNPOLin, Afrikan unionin ja muiden kansainvälisten sidosryhmien kanssa.

3. EUAM RCA edistää kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien täytäntöönpanoa sekä siviilien suojelua, sukupuolten tasa-arvoa ja Keski-Afrikan tasavallan sisäisten turvallisuusjoukkojen suorittaman syrjinnän, erityisesti etniseen alkuperään tai uskonnolliseen vakaumukseen perustuvan syrjinnän, kieltoa.

3 artikla

Johtamisjärjestely ja rakenne

1. EUAM RCA:lla on kriisinhallintaoperaationa yhtenäinen johtamisjärjestely.

2. EUAM RCA:n esikunta on Banguissa.

3. EUAM RCA:n rakenne on sen suunnitteluasiakirjojen mukainen.

4 artikla

Siviilioperaation komentaja

1. Siviilikriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavaran johtaja toimii EUAM RCA:n siviilioperaation komentajana. Siviilikriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavara on siviilioperaation komentajan käytettävissä EUAM RCA:n suunnittelua ja toteutusta varten.

2. Siviilioperaation komentaja vastaa poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) poliittisen valvonnan ja strategisen johdon alaisena ja ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', yleisen toimivallan alaisuudessa EUAM RCA:n strategisen tason johtamisesta ja valvonnasta.

3. Siviilioperaation komentaja huolehtii siitä, että neuvoston ja PTK:n päätökset pannaan operaatioita toteutettaessa asianmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön, myös antamalla tarvittaessa operaation johtajalle strategisen tason ohjeita sekä neuvoja ja teknistä tukea.

4. Siviilioperaation komentaja raportoi neuvostolle korkean edustajan välityksellä.

5. Kaikki lähetettyyn henkilöstöön kuuluvat pysyvät täysin asianomaisen lähettäjävaltion kansallisten viranomaisten alaisina kansallisten määräysten mukaisesti tai asianomaisen unionin toimielimen alaisina tai Euroopan ulkosuhdehallinnon, jäljempänä 'ulkosuhdehallinto', alaisina. Nämä viranomaiset siirtävät henkilöstöään koskevan operatiivisen johtosuhteen (OPCON) siviilioperaation komentajalle.

6. Siviilioperaation komentajalla on kokonaisvastuu siitä, että unionilla oleva huolellisuusvelvoite täytetään asianmukaisesti.

7. Siviilioperaation komentaja ja EU:n Keski-Afrikan tasavallan edustuston päällikkö kuulevat tarvittaessa toisiaan.

([1]) Keski-Afrikan tasavallassa toteutettava Euroopan unionin sotilaskoulutusoperaatio, joka on perustettu 19 päivänä huhtikuuta 2016 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2016/610 Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavasta Euroopan unionin YTPP-sotilaskoulutusoperaatiosta (EUTM RCA) (EUVL L 104, 20.4.2016, s. 21).

5 artikla

Operaation johtaja

1. Operaation johtaja vastaa EUAM RCA:sta ja sen johtamisesta ja valvonnasta operaatioalueella. Operaation johtaja on suoraan vastuussa siviilioperaation komentajalle ja noudattaa toimissaan tämän ohjeita.

2. Operaation johtaja edustaa EUAM RCA:ta sen vastuualueella.

3. Operaation johtaja vastaa EUAM RCA:n hallinnosta ja logistiikasta, myös EUAM RCA:n käyttöön annetuista varoista, resursseista ja tiedoista. Operaation johtaja voi siirtää henkilöstöä ja rahoitushallinnan tehtäviä EUAM RCA:n henkilöstöön kuuluville, jotka toimivat tuolloin hänen vastuullaan.

4. Operaation johtaja vastaa EUAM RCA:n henkilöstön kurinpidollisesta valvonnasta. Lähetetyn henkilöstön osalta kurinpitotoimista vastaavat lähettäjävaltion kansalliset viranomaiset kansallisten määräysten mukaisesti, asianomainen unionin toimielin tai ulkosuhdehallinto.

5. Operaation johtaja huolehtii EUAM RCA:n asianmukaisesta näkyvyydestä.

6. Operaation johtaja saa unionin Keski-Afrikan tasavallan edustuston päälliköltä paikallista poliittista ohjausta, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta johtamisjärjestelyyn.

6 artikla

Henkilöstö

1. EUAM RCA:n henkilöstö koostuu pääasiassa jäsenvaltioiden, unionin toimielinten tai ulkosuhdehallinnon lähettämästä henkilöstöstä. Kukin jäsenvaltio, kukin unionin toimielin ja ulkosuhdehallinto vastaa lähettämäänsä henkilöstöön liittyvistä kuluista, kuten matkakuluista asemapaikkaan ja takaisin, palkoista, terveydenhuollosta sekä kulukorvauksista, lukuun ottamatta päivärahoja.

2. Jäsenvaltio, unionin toimielin tai ulkosuhdehallinto vastaa henkilöstön lähettämiseen liittyvien, lähettämiensä henkilöstön jäsenien esittämien tai heitä koskevien vaatimusten ratkaisemisesta sekä sellaisten menettelyjen vireillepanosta, joihin mahdollisesti ryhdytään tällaisia henkilöitä vastaan.

3. EUAM RCA voi myös ottaa palvelukseen sopimussuhteista kansainvälistä ja paikallista henkilöstöä, jos jäsenvaltioiden lähettämää henkilöstöä ei ole huolehtimaan tarvittavista tehtävistä. Jos pätevää henkilöstöä ei ole saatavissa jäsenvaltioista, osallistuvien kolmansien valtioiden kansalaisia voidaan poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ottaa tarvittaessa palvelukseen sopimussuhteisesti.

4. Kansainvälisen ja paikallisen henkilöstön työehdot sekä oikeudet ja velvollisuudet määritetään EUAM RCA:n ja asianomaisten henkilöstön jäsenten välisissä sopimuksissa.

7 artikla

EUAM RCA:n ja sen henkilöstön asema

EUAM RCA:n ja sen henkilöstön asemasta, mukaan lukien tarvittaessa EUAM RCA:n toteuttamisen ja joustavan kulun edellyttämät erioikeudet, vapaudet ja muut takeet, tehdään sopimus SEU 37 artiklan nojalla ja SEUT 218 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

8 artikla

Poliittinen valvonta ja strateginen johto

1. PTK vastaa neuvoston ja korkean edustajan alaisuudessa EUAM RCA:n poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta. Neuvosto valtuuttaa PTK:n tekemään tätä varten asiaankuuluvat päätökset SEU 38 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti. Tähän valtuutukseen sisältyy toimivalta nimittää operaation johtaja korkean edustajan ehdotuksesta sekä muuttaa operaatiosuunnitelmaa. EUAM RCA:n tavoitteita ja päättämistä koskeva päätöksentekovalta kuuluu edelleen neuvostolle. PTK:n päätökset operaation johtajan nimittämisestä julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2. PTK raportoi neuvostolle säännöllisin väliajoin.

3. Siviilioperaation komentaja ja operaation johtaja raportoivat PTK:lle vastuualueisiinsa kuuluvista kysymyksistä säännöllisin väliajoin ja aina tarvittaessa.

9 artikla

Kolmansien valtioiden osallistuminen

1. Unionin päätöksenteon riippumattomuutta ja sen yhteistä toimielinjärjestelmää rajoittamatta kolmansia valtioita voidaan pyytää osallistumaan EUAM RCA:han edellyttäen, että ne vastaavat lähettämästään henkilöstöstä aiheutuvista kuluista, mukaan lukien palkat, kaikki riskit kattava vakuutus, päivärahat sekä matkakulut Keski-Afrikan tasavaltaan ja takaisin, ja että ne tarvittaessa osallistuvat asianmukaisesti EUAM RCA:n toimintakuluihin.

2. Kolmansilla valtioilla, jotka osallistuvat EUAM RCA:han, on EUAM RCA:n päivittäisessä hallinnoinnissa samat oikeudet ja velvollisuudet kuin jäsenvaltioilla.

3. Neuvosto valtuuttaa PTK:n tekemään asiaankuuluvat päätökset osallistumisehdotusten hyväksymisestä ja perustamaan osallistujien komitean.

4. Kolmansien valtioiden osallistumista koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä tehdään sopimukset SEU 37 artiklan mukaisesti, ja niiden lisäksi tehdään tarvittaessa teknisiä järjestelyjä. Jos unioni ja kolmas valtio tekevät tai ovat tehneet sopimuksen kyseisen kolmannen valtion osallistumista unionin kriisinhallintaoperaatioihin koskevista ehdoista, kyseisen sopimuksen määräyksiä sovelletaan EUAM RCA:n yhteydessä.

10 artikla

Turvallisuus

1. Siviilioperaation komentaja ohjaa 4 artiklan mukaisesti operaation johtajaa turvatoimien suunnittelussa ja vastaa siitä, että EUAM RCA toteuttaa ne asianmukaisesti ja tehokkaasti.

2. Operaation johtaja vastaa EUAM RCA:n turvallisuudesta ja sen varmistamisesta, että EUAM RCA:han sovellettavia turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia noudatetaan SEU V osaston nojalla operatiivisiin tehtäviin unionin ulkopuolelle lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan ja siihen liittyvien asiakirjojen mukaisesti.

3. Operaation johtajaa avustaa turvallisuuspäällikkö, joka raportoi toiminnastaan operaation johtajalle ja joka on myös läheisessä toiminnallisessa suhteessa ulkosuhdehallintoon.

4. EUAM RCA:n henkilöstö osallistuu operaatiosuunnitelman mukaisesti pakolliseen turvallisuuskoulutukseen ennen tehtäviensä aloittamista. Turvallisuuspäällikkö järjestää heille myös säännöllistä kertauskoulutusta operaatioalueella.

5. Operaation johtaja huolehtii EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta neuvoston päätöksen 2013/488/EU ([2]) mukaisesti.

11 artikla

Valvontavoimavara

Valvontavoimavara aktivoidaan EUAM RCA:ta varten.

([2]) Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

12 artikla

Oikeudelliset järjestelyt

EUAM RCA:lla on valtuudet hankkia palveluja ja tarvikkeita, tehdä sopimuksia ja hallinnollisia järjestelyjä, ottaa palvelukseen henkilöstöä, pitää pankkitilejä, hankkia ja luovuttaa omaisuutta ja maksaa velkojaan sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä tämän päätöksen täytäntöönpanon sitä edellyttäessä.

13 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. EUAM RCA:han liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje ensimmäisten kuuden kuukauden ajaksi tämän päätöksen voimaantulosta lukien on 7 100 000 euroa. Neuvosto päättää rahoitusohjeesta seuraaville jaksoille.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. Luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat osallistua EUAM RCA:n hankintamenettelyihin rajoituksetta. Lisäksi EUAM RCA:n ostamiin tuotteisiin ei sovelleta alkuperäsääntöjä. EUAM RCA voi komission hyväksynnän saatuaan sopia jäsenvaltioiden, isäntävaltion, osallistuvien kolmansien valtioiden ja muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa teknisistä järjestelyistä, jotka koskevat EUAM RCA:lle toimitettavia laitteita sekä tarjottavia palveluja ja toimitiloja.

3. EUAM RCA vastaa talousarvionsa toteuttamisesta. EUAM RCA allekirjoittaa tätä koskevan sopimuksen komission kanssa. Rahoitusjärjestelyissä noudatetaan 3, 4 ja 5 artiklassa säädettyä johtamisjärjestelyä ja EUAM RCA:n operatiivisia vaatimuksia.

4. EUAM RCA raportoi komissiolle ja toimii tämän valvonnassa niiden tekemän sopimuksen puitteissa toteuttamiensa rahoitustoimien osalta.

5. EUAM RCA:han liittyvät menot ovat rahoituskelpoisia tämän päätöksen hyväksymispäivästä alkaen.

14 artikla

Unionin toimien johdonmukaisuus ja koordinointi

1. Korkea edustaja varmistaa, että tämän päätöksen täytäntöönpano on sopusoinnussa unionin koko ulkoisen toiminnan kanssa, muun lukien unionin kehitysohjelmat.

2. Keski-Afrikan tasavallassa toteutettavien unionin toimien johdonmukaisuuden varmistamiseksi operaation johtaja toimii tiiviissä yhteistyössä unionin Banguin edustuston kanssa, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta johtamisjärjestelyyn.

3. Operaation johtaja koordinoi toimintansa tiiviisti EUTM RCA:n, MINUSCAn, UNPOLin, Afrikan unionin ja tarvittaessa muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa.

15 artikla

Tietojen luovuttaminen

1. Korkealla edustajalla on valtuudet luovuttaa tarvittaessa ja EUAM RCA:n tarpeiden mukaisesti tähän päätökseen osallistuville kolmansille valtioille EUAM RCA:ta varten tuotettuja EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja ”CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” -tasolle saakka päätöksen 2013/488/EU mukaisesti.

2. Jos kyseessä on tarkasti määritelty ja välitön operatiivinen tarve, korkealla edustajalla on lisäksi valtuudet luovuttaa isäntävaltiolle EUAM RCA:ta varten tuotettuja EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja ”RESTREINT UE/EU RESTRICTED” -tasolle saakka päätöksen 2013/488/EU mukaisesti. Tätä varten sovitaan korkean edustajan ja isäntävaltion toimivaltaisten viranomaisten välisistä järjestelyistä.

3. Korkealla edustajalla on valtuudet luovuttaa tähän päätökseen osallistuville kolmansille valtioille EUAM RCA:ta koskeviin neuvoston keskusteluihin liittyviä EU:n turvallisuusluokittelemattomia asiakirjoja, joita koskee neuvoston työjärjestyksen ([3]) 6 artiklan 1 kohdan mukainen salassapitovelvollisuus.

4. Korkea edustaja voi siirtää 1–3 kohdassa tarkoitetut valtuudet ja valtuudet sopia 2 kohdassa tarkoitetuista järjestelyistä alaisuudessaan oleville henkilöille, siviilioperaation komentajalle ja operaation johtajalle päätöksen 2013/488/EU liitteessä VI olevan VII jakson mukaisesti.

16 artikla

EUAM RCA:n käynnistäminen

1. Operaatio käynnistetään neuvoston päätöksellä EUAM RCA:n siviilioperaation komentajan suosittamana päivänä heti kun operaatio on saavuttanut alustavan operatiivisen toimintakykynsä.

2. EUAM RCA:n etukomennuskunta tekee tarvittavat valmistelut, jotta EUAM RCA voi saavuttaa alustavan operatiivisen toimintakykynsä.

17 artikla

Voimaantulo ja voimassaoloaika

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sen voimassaolo päättyy kahden vuoden kuluttua EUAM RCA:n käynnistämisestä.

Tehty Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2019.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. BORRELL FONTELLES

([3]) Neuvoston päätös 2009/937/EU, tehty 1 päivänä joulukuuta 2009, neuvoston työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 325, 11.12.2009, s. 35).